

แผนชุมชนบ้านเวียงตั้ง

หมู่ที่ 5 ตำบลวังฆง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ที่จะมาเป็นแผนชุมชน

ชาวบ้าน เวียง ตั้ง หมู่ที่ 5 ตำบลวังฆง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่ห่างจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองแพร่ ทางทิศตะวันออก ประมาณ 9 กิโลเมตร ส่วนใหญ่มีอาชีพ

ทำนา ถั่วเหลือง ปัจจุบันมีประชากร 149 ครัวเรือน 485 คน แยกเป็น ชาย 211 คน และหญิง 274 คน หมู่บ้านมีการจัดประชุม ประชาคมชาวบ้านกันทุกเดือน อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งชาวบ้านจะต้องมา ประชุมทุกหลังคาเรือน หลังคาเรือนละ 1 คน ในที่ประชุมชาวบ้านสามารถเสนอ ปัญหา ความต้องการ ข้อขัดข้อง หรือ คำถามได้ทุกคำถาม มีการจดบันทึกการ ประชุมลงในสมุดบันทึก

หมู่บ้านเริ่มรู้จักการทำแผนชุมชนในปี 2543 เรียกว่า แผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง จังหวัดแพร่ สนับสนุนโดยกองทุนเพื่อสังคมจังหวัดแพร่(SIF) ชาวบ้านและแกนนำได้มีโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรม ศึกษาดูงานการจัดทำแผนชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับท้องถิ่นของตนเอง และบ้านเวียงตั้งก็ดำเนินการจัดทำแผนชุมชนของตนเองเรื่อยมา

ต่อมาในปี 2550 ตำบลวังฆง เป็นจุดนำร่องในการจัดทำแผนชุมชนของจังหวัดแพร่ ได้มีการจัดทำแผนชุมชนตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้าน นับจากนั้นมา แผนชุมชน บ้านเวียงตั้งจึงดำเนินการจัดทำแผนตามกระบวนการแผนชุมชนเรื่อยมา

คุณภาพแผนชุมชน

“โดยปกติบ้านเวียงตั้งของเรามีการจัดเวทีพูดคุยปรึกษารือเรื่องต่าง ๆ ของหมู่บ้านกันเป็นประจำอยู่แล้ว เป็นวิถีชีวิตของเรา ”

แกนนำชุมชนคนหนึ่งกล่าว คนในหมู่บ้านนี้มีความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมทำ ตามขั้นตอนแผนชุมชนครบ 5 สถานี กล่าวคือ (1) เตรียมความพร้อมชุมชน (2) การวิเคราะห์ข้อมูล การเรียนรู้ตนเองและชุมชน (3) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา และทิศทางการพัฒนา (4) กำหนดแผนงาน /โครงการ และ (5) การขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน

ตามแผนชุมชน มีรายละเอียด ดังนี้

สถานีที่ 1 เตรียมความพร้อม ผู้นำชุมชน จัดเวทีประชาคมครั้งที่ 1 เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้นำชุมชนและ แกนนำ ในการจัดกระบวนการแผนชุมชน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม/องค์กร สมาชิก อบต. แกนนำต่างๆ ของชุมชน ที่เป็นทีมจัดกระบวนการแผนชุมชนในหมู่บ้าน ดำเนินการดังนี้

1.1 ประสานผู้นำหมู่บ้าน องค์กร/กลุ่มต่างๆ ผู้นำเยาวชนเข้าร่วมเวที

1.2 ประสานวิทยากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนชุมชน

1.3 ดำเนินการจัดเวทีประชาคม สร้างความเข้าใจในกระบวนการแผนชุมชน แนวคิด วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน การจัดกระบวนการแผนชุมชน ประโยชน์ของแผนชุมชน

1.4 ผู้ร่วมเวทีกำหนดแบบสอบถามเพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลของหมู่บ้านโดยละเอียด เช่น ข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สิน ที่ดิน อาชีพ การศึกษาของแต่ละครัวเรือน ผลลัพธ์ของสถานีที่ 1 คือ แกนนำชุมชนมีความเข้าใจและพร้อมจัดกระบวนการแผนชุมชน

สถานีที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล การเรียนรู้ตนเองและชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อให้ชุมชนเรียนรู้ปัญหาและศักยภาพตนเอง
กระบวนการ กลุ่มเป้าหมาย ตัวแทนองค์กร/องค์กร
ผู้นำคุ้ม ผู้นำชุมชน อบต. ตัวแทนครัวเรือน
ประชาชน มีวิธีการดังนี้

ดำเนินการจัดเวทีที่ 2 ทำความเข้าใจกับ
ชาวบ้าน โดยให้ตัวแทนแต่ละครัวเรือนเข้าร่วมเวที
วิทยากรทำความเข้าใจเรื่องแผนชุมชน นำเสนอ
จุดอ่อน จุดแข็งของหมู่บ้าน แบ่งหน้าที่ให้กรรมการหมู่บ้านเป็นผู้จัดเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 9 หมวด ๆ
ละ 13-16 ครัวเรือน

ดำเนินการจัดเวทีที่ 3 นำเสนอข้อมูลที่สำรวจ และร่วมกันวิเคราะห์

2.1 ข้อมูล จปฐ. กชช.2 ค รายรับ-รายจ่าย
ทรัพย์สิน หนี้สิน ที่ดิน อาชีพ การศึกษาของแต่ละ
ครัวเรือน

2.2 วิเคราะห์สภาพชุมชน (จุดแข็ง จุดอ่อน
โอกาส ข้อจำกัด)

2.3 วิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของ
ปัญหาของชุมชน ปรากฏผลดังนี้

จุดแข็งของหมู่บ้าน ได้แก่

1) มีกลุ่มอาชีพหลากหลายทั้งอาชีพหลัก และอาชีพเสริม เช่น ทำนา ถั่วเหลือง เลี้ยงผึ้ง
จังหวัด โคเนื้อ เลี้ยงสุกร เย็บผ้า ผู้สูงอายุทำไม้กวาด ทำดอกไม้จัน กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพ ช่าง
ไม้ ช่างปูน รับจ้างทั่วไป เป็นต้น

2) มีทุนทำกิน เช่น มีที่ทำกินเป็น
ของตนเอง ความรู้และภูมิปัญญาในการประกอบ
อาชีพ ได้แก่ หมอชาวบ้าน จักสาน สมุนไพร
รักษาโรค การใช้สมุนไพรไล่แมลง และ
ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์

3) มีกลุ่ม องค์กร กองทุน เพื่อ
ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- 4) มีความสามัคคี คนในชุมชนมีความเอื้ออาทร รักใคร่กลมเกลียวกันดีมาก
- 5) มีวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น ตานก๋วยสลาก สลาพัศร์ เลี้ยงผีปู่ย่า ประเพณีตานข้าว

- ใหม่ การสงเคราะห์บ้าน การบูรณาการทั้งสี่
- 6) ความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนในหมู่บ้านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่
- 7) ผู้นำทำงานเป็นทีม
- 8) ผู้นำมีความสามารถและมีความเข้มแข็งเป็นที่รู้จักและยอมรับของชุมชนทั่วไป

จุดอ่อนของหมู่บ้าน ได้แก่

- 1) รายได้น้อย เมื่อเทียบกับรายจ่ายในแต่ละวัน
- 2) แรงงานมีราคาสูงกว่ามาตรฐาน
- 3) เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตเองไม่ได้
- 4) เกษตรกรบางส่วนมีหนี้มีสิน
- 5) มีแหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร
- 6) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 7) วัยรุ่นบางส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกม
- 8) มีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ส่งผลให้สุขภาพเสื่อมโทรมลง

โอกาสของหมู่บ้าน

- 1) มีนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้คนในชุมชนตื่นตัวมาก เกิดการประหยัดมากขึ้น มีงบประมาณสนับสนุนในการทำกิจกรรม

- 2) มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้น ทำให้มีโอกาสติดต่อกับบุคคลภายนอกได้มากขึ้น สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้มากขึ้น
- 3) มีโอกาสรับความรู้จากหน่วยงานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และมี หน่วยงานทางราชการ หลายหน่วยงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน

4) นโยบายประกันราคาผลผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ภัยคุกคามของหมู่บ้าน

1) สินค้าขาดคุณภาพ ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยไม่จำเป็น เช่น ปุ๋ยปลอม

2) ราคาน้ำมันแพง ส่งผลต่อค่าครองชีพ ราคาอาหารและปัจจัยการผลิตแพงสูงขึ้น

3) ค่าครองชีพสูง แต่รายได้ต่ำ ส่งผลให้มีเงินออมน้อยลง

4) อิทธิพลจากสื่อภายนอก ทำให้ชอบการบริโภคสินค้าที่ไม่จำเป็นมากขึ้น

5) หวยใต้ดิน

6) เด็กติดเกมส์

7) แก๊งลักขโมย

ผลลัพธ์ของสถานีที่ 2 คือ ชาวบ้านมีความเข้าใจในสภาพและศักยภาพของตนเองมากขึ้น

สถานีที่ 3 กำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนา วัตถุประสงค์ เพื่อให้ชุมชนกำหนด

ว่าตนเองจะพัฒนาไปเป็นชุมชนแบบไหนในอนาคต (กำหนดตำแหน่งของชุมชน) จะสร้างรายได้จากอาชีพอะไรบ้างจึงจะมั่นคง (กำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพ) กำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชน ตามศักยภาพของชุมชนและกลไกการตลาด พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนบรรลุเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ในเวทีนี้ คือ ตัวแทนกลุ่ม/

องค์กร ผู้นำกลุ่ม ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ตัวแทนครัวเรือน เยาวชน และประชาชน

การจัดเวทีประชาคมครั้งที่ 3 ผู้เข้าร่วมเวที ได้ระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความ

ความคิดเห็นในหัวข้อ อะไรคือสิ่งที่มีมาแต่ก่อนจนถึงปัจจุบัน

และคงอยู่ต่อไปภายภาคหน้า ที่เป็นตัวตนของคนใน

หมู่บ้าน คือ การเกษตร ในอดีต ดินอุดมสมบูรณ์ ไม่มี

การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี แต่ยี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา มีการ

ใช้ปุ๋ยเคมี-สารเคมีในการเร่งการเจริญเติบโตของพืช

กำจัดโรคและแมลง ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตและ

สิ่งแวดล้อม ดังนั้น นับตั้งแต่นี้ ไปเรา จะเป็นหมู่บ้าน

เกษตรอินทรีย์เพื่อสุขภาพดี ดินดี สิ่งแวดล้อมดี

หมู่บ้านได้ กำหนด เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนา ว่าเป็น “หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์

สุขภาพดีถ้วนหน้า สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีให้
ยั่งยืน ปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ” และ
มอบหมายให้ผู้นำและตัวแทนกลุ่มไปจัดทำเป็น
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ผลลัพธ์ของสถานีที่ 3 คือ หมู่บ้านมีเป้าหมาย
และทิศทางการพัฒนาหมู่บ้าน

สถานีที่ 4 กำหนดแผนงาน /โครงการ กลั่นกรองและจัดลำดับความสำคัญ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ชุมชนจัดทำโครงการ/กิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย และ กำหนดทิศทางการ
พัฒนาสู่การเป็นชุมชนที่ปรารถนา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ตัวแทนกลุ่ม/องค์กร ผู้นำคุ้ม ผู้นำชุมชน
อบต. ตัวแทนครัวเรือน ประชาชนและเยาวชน กระบวนการ ดำเนินงาน ได้แก่ (1) ศึกษา
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (2) กำหนดโครงการตามกรอบยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข 5 แผนงานโดย
ยึดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาหมู่บ้าน (3) กำหนดโครงการ /กิจกรรมตามยุทธศาสตร์การ
พัฒนาหมู่บ้านด้วยกรอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(4) แยกประเภทโครงการ /กิจกรรมทำเอง - ทำ
ร่วม - ทำให้ (5) จัดลำดับความสำคัญของโครงการ /กิจกรรม (6) ร่างแผนชุมชน (7) วางแผน
ประชาพิจารณ์แผนชุมชน

วิธีการ ได้แก่ การจัดเวทีประชาคมครั้งที่ 4

1) ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนงาน/
โครงการ/กิจกรรมต่อเวที เพื่อร่วมกันปรับปรุงให้
เหมาะสม

2) ให้เวทีช่วยกันเรียงลำดับความสำคัญ
ของโครงการ

3) มอบหมายคณะกรรมการจัดพิมพ์และทำ
แผนเป็นรูปเล่ม

ผลลัพธ์ของสถานีที่ 4 คือ บ้านเวียงตั้งมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และทิศ
ทางการพัฒนาหมู่บ้าน

สถานีที่ 5 ปฏิบัติตามแผนชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติตามแผนชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม กระบวนการมีดังนี้

1) จัดตั้งคณะทำงานปฏิบัติตามแผนชุมชน โดยแต่ละคณะรับผิดชอบ ได้แก่

- (1) โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด
- (2) โครงการ/กิจกรรมตามแผนที่ขอรับการสนับสนุนจากท้องถิ่น
- (3) โครงการ/กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยราชการ
- (4) โครงการ/กิจกรรมที่ชุมชนทำเอง

2) จัดระบบการบริหารจัดการ โครงการ/กิจกรรมตามแผนชุมชน

3) วางแผนกำหนดรูปแบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนชุมชน ผลลัพธ์ของสถานีที่ 5 คือ การขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนตามแผนชุมชน

4) ผลการจัดเวทีทำให้มีกิจกรรม/โครงการใน แผนชุมชน จำนวน 51 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

(1) โครงการที่ชุมชนสามารถดำเนินการเองได้ จำนวน 16 โครงการ (คิดเป็น 56.25 %) (โครงการที่ดำเนินการแล้ว 9 โครงการ) ได้แก่

◆ โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (รณรงค์ให้ทุกครัวเรือนมีพืชผักสวนครัวครบและจัดประกวด)

◆ โครงการรักสุขภาพ (ประชาสัมพันธ์เรื่องการรักษาสุขภาพ/การออกกกำลังกายและความรู้เรื่องโรค)

◆ โครงการจัดสวนสมุนไพรเพื่อสกัดเป็นยา รักษาโรค (ให้ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร/วิธีการใช้/ให้ทุกครัวเรือนมีสวนสมุนไพรประจำครัวและขยายให้ครบทุกครัวเรือน)

◆ โครงการส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (อบรมให้ความรู้)

◆ โครงการจัดทำบัญชีครัวเรือน (อบรมการจัดทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย)

◆ โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจในหมู่บ้าน ชื้อกิน ชื้อใช้ในหมู่บ้าน (ทำ ความเข้าใจเพื่อพัฒนาให้เกิดกิจกรรมลานค้าชุมชน)

- ◆ โครงการปลูกพืชผักสวนครัวรั้วกินได้ (ชี้แจง/ให้ความรู้ในเวทีประชาคมประจำเดือน)

- ◆ โครงการคัดเลือกขยะในชุมชน (ประชาสัมพันธ์/ทำความเข้าใจในเวที)
- ◆ โครงการหน้าบ้านนำมอง (ประชาสัมพันธ์/ทำความเข้าใจในเวที)

(2) โครงการประเภททำร่วม จำนวน 24 โครงการ (คิดเป็น 20.8 %) (โครงการที่ดำเนินการแล้ว 5 โครงการ) ได้แก่

- ◆ โครงการเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ปรับปรุงศูนย์/ศึกษาดูงาน)
- ◆ โครงการปลูกต้นไม้เพื่อโลกสีเขียวและลดสภาวะโลกร้อน (ปลูกป่าชุมชน สนับสนุนพันธุ์ไม้จากป่าไม้เขตแพร่)
- ◆ โครงการขยายไฟฟ้าสาธารณะ (ชุมชนสมทบกับอบต.)
- ◆ โครงการฝึกอบรมทักษะการจับแต่งผ้า (ทำร่วมกับ กสน.)
- ◆ โครงการซ่อมจักรอุตสาหกรรม เบื้องต้น (ทำร่วมกับ พัฒนาฝีมือแรงงาน)

(3) โครงการประเภททำให้ จำนวน 11 โครงการ (คิดเป็น 27.3 %) (โครงการที่ดำเนินการแล้ว 3 โครงการ) ได้แก่

- ◆ โครงการขยายพันธุ์ปลาน้ำจืด (ปล่อยพันธุ์ปลาหนองเปลือยโดยประมงจังหวัดแพร่)

- ◆ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นำเพื่อจัดทำแผนชุมชน (พัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่)
- ◆ โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้เลี้ยงจิ้งหรีด (กำลังดำเนินการ)

การนำแผนชุมชนไปใช้ประโยชน์

1. ประเภทโครงการที่ชุมชนสามารถดำเนินการเองได้

ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน หัวหน้าหมวด ทีมแผนชุมชนหมู่บ้าน และสมาชิก อบต. ได้ร่วมกันจัดประชุมชาวบ้าน มีการมอบหมายภารกิจ/แบ่งงาน กำหนดผู้รับผิดชอบพื้นที่ดำเนินการ และนัดดำเนินการ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ นอกจากจะเป็นการพูดคุยกันที่ประชุมแล้ว ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว รับการติดตามผล ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการดำเนินการแจ้งข่าวสาร และติดตามผลการดำเนินงานในที่ประชุมชาวบ้าน เพื่อให้ทุกคนได้รับรู้รับทราบ

2. ประเภทโครงการทำร่วม มีวิธีการประสานงานให้เกิดการสนับสนุนตามแผนงานโครงการ

1) การประสานแผนกับท้องถิ่น โดยมอบหมายให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ทีมแผนชุมชนของหมู่บ้าน และสมาชิก อบต.ของบ้านเวียงตั้ง ดำเนินการประสาน ติดตามผล และรายงานผลในที่ประชุมชาวบ้าน

2) กิจกรรม/โครงการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดแพร่

3) มอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านดำเนินการประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอรับการสนับสนุนทั้งงบประมาณ วิชาการ เอกสารต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการรายงานผลในที่ประชุมประจำเดือนหมู่บ้าน

3. ประเภทโครงการทำให้ มอบหมายให้ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ทีมแผนชุมชนของหมู่บ้าน และสมาชิก อบต.ของบ้านเวียงตั้ง ดำเนินการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามผล และรายงานผลในที่ประชุมชาวบ้าน

แผนชุมชนประสบความสำเร็จได้อย่างไร

ด้วยความสามัคคี ความมุ่งมั่น เพียรพยายาม และความเอาใจใส่ เนื่องจากเห็นคุณค่าของแผนชุมชนส่งผลให้ชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ชาวบ้านมีความอยู่ดี กินดี รักใคร่ สามัคคี เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน สิ่งที่สะท้อนให้เห็นก็คือ แผนชุมชนได้รับการคัดเลือกเป็นแผนชุมชนดีเด่นระดับเขต ด้วยเหตุผลเหล่านี้

1. ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน หัวหน้าหมวด และทีมแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน

- 1.1 ผู้นำชุมชนมีความ มุ่งมั่น เพียร พยายาม อุตุน เสียสละ โปร่งใส ซื่อสัตย์ และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เชิดชู เชื้อม่น และให้ความเคารพ

1.2 มีลักษณะที่เป็นประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้กับทุก ๆ คนได้แสดงออกถึงความสามารถ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกอิสระ ไม่กดดัน

1.3 การทำงานเป็นทีม ผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ทำงานโดดเดี่ยว แต่กรรมการหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่ม/องค์กร ผู้นำหมวด สามารถทำงานแทนกันได้ ทำงานกันเป็นทีม

1.4 ผู้ใหญ่บ้านเปิดใจ โปร่งใส จริงใจ จริงจัง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

1.5 ความร่วมมือระหว่างผู้นำด้วยกันมีความกลมเกลียวกันดี

2. ประชาชน

2.1 ประชาชนในหมู่บ้าน ยึดค่านิยมหมู่บ้านเป็นหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็นเป็นสุข เป็นเป้าหมายอันเดียวกัน จึงมีการความสามัคคี เสียสละอดทน รักและหวงแหนหมู่บ้านของตนเอง

2.2 ชาวบ้านให้ความร่วมมือ ร่วมใจกับ ผู้นำหมู่บ้านเป็นอย่างดีเยี่ยม

3. การกำหนดระยะเวลาระหว่างการทำมาหากินของชาวบ้านกับกิจกรรมของส่วนรวมของหมู่บ้าน ค่อนข้างมีความเหมาะสม

4. มีการติดตาม พุดคุยผลการดำเนินงานกันเป็นประจำ ทำให้ชาวบ้านทราบความเคลื่อนไหวตลอดเวลา เกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

5. การสนับสนุนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นอย่างดี เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอ ที่ว่าการอำเภอเมืองแพร่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรจังหวัดแพร่ เป็นต้น

ชาวบ้านเวียงตั้งได้อะไรจากแผนชุมชน

จากการที่เข้าร่วมกิจกรรมกระบวนการแผนชุมชน ทำให้รายได้ของครัวเรือนสูงกว่ารายจ่าย หนี้สินครัวเรือนของบางครัวเรือนลดลง กิจกรรมที่ส่งผลดังนี้

1. เกิดการรวมกลุ่มของผู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกัน และมีกลุ่มอาชีพใหม่เกิดขึ้น เช่น กลุ่มผู้เลี้ยงจิ้งหรีด เลี้ยงผึ้ง ผู้สูงอายุ กลุ่มเย็บผ้า โคนือ ผู้ปลูกถั่วเหลือง กลุ่มเยาวชน กลุ่มเลี้ยงปลา กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์(แหนม) ผู้เลี้ยงสุกร

2. เกิดโครงการจัดสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อเป็นสถานที่พบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของ
คนในชุมชน

3. เกิดกิจกรรมที่สนับสนุนด้านการออมทรัพย์
จนพัฒนาเป็นกลุ่มออมทรัพย์เฉลิมพระเกียรติเวียงตั้ง-
วังธง ทำให้มีแหล่งเงินทุนที่มั่นคง

4. มีโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์เป็นของชุมชน

5. เกิดเครือข่ายกลุ่มกิจกรรมและกลุ่มอาชีพ

6. เป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนที่ได้รับ
รางวัลต่าง ๆ เช่น

- ▶ รางวัลชนะเลิศหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอ ปี 50
- ▶ รางวัลชนะเลิศหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด ปี 50
- ▶ รางวัลชนะเลิศหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ปี 51
- ▶ ได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านคณะกรรมการต้นแบบ 1 ใน 4 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ

ปัญหา/อุปสรรค

การทำงานเป็นเรื่องธรรมดาที่จะต้องมียุทธศาสตร์บ้าง สำหรับการดำเนินงานแผน

ชุมชนบ้านเวียงตั้งก็มีปัญหา/อุปสรรคบ้าง ได้แก่

1. ระยะเวลาที่ดำเนินการจัดทำแผน

ชุมชนช่วงแรก ๆ ค่อนข้างเร่งรัดมาก จึงต้องพยายามทำความเข้าใจกับชาวบ้านเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นช่วงทำนาทำไร่พอดี

2. งบประมาณที่สนับสนุนกิจกรรม

ตามโครงการที่ระบุไว้ในแผนชุมชนไม่มี หรือมีน้อยมากไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

1. ระยะเวลาการปรับแผนชุมชนควรจะสอดคล้องกับการช่วงระยะเวลาการจัดข้อบัญญัติงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นการง่ายในการประสานแผน

2. รัฐควรสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมที่มีในแผนชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในแผนชุมชน

3. รัฐควรสนับสนุนให้มีการใช้แผนชุมชนอย่างจริงจัง เช่น การอนุมัติโครงการ/กิจกรรมใด ควรจะมีบรรจุไว้ในแผนชุมชน

